

ПЕРЕДМОВА

Посібник призначений для проведення контрольних робіт з української мови і літератури в 5-х класах загальноосвітніх навчальних закладів. Він відображає сучасний підхід до тематичного оцінювання навчальних досягнень учнів і відповідає вимогам чинної програми з української мови, методичним рекомендаціям Міністерства освіти і науки України щодо використання тестових технологій у процесі вивчення української мови і літератури.

Кожен варіант контрольної роботи складається із 9 завдань трьох типів, які відрізняються за рівнем складності.

У завданнях *першого типу* (1–6), що відповідають початковому і середньому рівням навчальних досягнень учнів, необхідно зазначити лише одну правильну відповідь із чотирьох запропонованих, позначивши хрестиком ту літеру в таблиці, якій відповідає правильний варіант. За кожну правильну відповідь учень максимально отримує 1 бал.

Зразок оформлення правильної відповіді:

А	Б	В	Г
	Х		

Завдання другого типу (7–8) відповідають достатньому рівню навчальних досягнень учнів і перевіряють не тільки теоретичні знання учнів, а й практичні навички. Вони складаються із компонентів, які вміщують такі завдання з української мови:

- правопис вивчених частин мови;
- визначення частин мови;
- розрізнення звуків;
- розпізнавання явищ уподібнення голосних і приголосних звуків;
- пунктуаційне оформлення простих і складних речень, речень із прямою мовою;
- різні види розборів (фонетичний, морфемний, синтаксичний);
- використання антонімів та синонімів;
- редагування словосполучень і речень;
- правильне слововживання вивчених частин мови.

З *української літератури* завдання другого типу (7–8) складаються в основному із завдань, які потребують відповіді на запитання, доповнення речення відповідним терміном, а також тестів на встановлення відповідності.

Відповідь на запитання учні не записують у таблицю, а оформлюють більш розширено. Обсяг відповіді обмежено кількістю рядків, що технічно відведено в кожному варіанті. За правильне виконання завдань другого типу (7–8) учень може отримати максимально 3 бали (ці бали учитель розподіляє на власний розсуд).

У завданнях на встановлення відповідності до кожного з чотирьох рядків інформації, позначених цифрами, треба вибрати один правильний варіант, позначений буквою. Відповідь учень записує в таблицю.

Зразок оформлення правильної відповіді:

	А	Б	В	Г	Д
1		X			
2	X				
3			X		
4				X	

Завдання третього типу (9) відповідає високому рівню навчальних досягнень учнів і є творчим. Оцінюючи це завдання, учитель має враховувати вміння учня обґрунтовувати власні думки, робити узагальнення, використовувати мовні засоби з метою доведення своїх міркувань, зв'язність, завершеність тексту, а також грамотність і охайність творчої роботи. Максимальна кількість балів за творче завдання — 3.

Номери тестових завдань	Максимальна кількість балів
1–6	6 балів
7–8	3 бали
9	3 бали

Клас _____	Прізвище, ім'я _____	Дата _____	Варіант 1
------------	----------------------	------------	-----------

КОНТРОЛЬНА РОБОТА (тестові завдання) № 8
Лексикологія

ЗАВДАННЯ З ВИБОРОМ ОДНІЄЇ ПРАВИЛЬНОЇ ВІДПОВІДІ

1. Лексикологія вивчає:

- А) стилі мовлення;
- Б) значення слів, їх уживання;
- В) стійкі словосполучення;
- Г) звуковий склад мови.

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

2. Зміст стійких словосполучень пояснює:

- А) орфографічний словник;
- Б) тлумачний словник;
- В) фразеологічний словник;
- Г) етимологічний словник.

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

3. Омоніми — це:

- А) слова, які переважно збігаються звучанням та написанням, але різні за значенням;
- Б) близькі за значенням, але різні за звучанням та написанням слова;
- В) протилежні за значенням слова;
- Г) слова, які використовують у діловому мовленні.

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

5. Правильно підбрано антоніми до слова *велетень* у рядку:

- А) гігант, силач;
- Б) високий, міцний;
- В) ліліпут, карлик;
- Г) маленький, незначний.

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

4. У реченні *Львів був ... Данилом Галицьким* пропущено слово:

- А) побудований;
- Б) заснований;
- В) оснований;
- Г) зведений.

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

6. Виділене слово вжито у невластивому йому значенні в реченні:

- А) Сава заплющив очі, і задрімав біля нього **вірний** пес.
- Б) Краще давай я постукаю і послухаю тебе, і тоді поставимо **вірний** діагноз.
- В) Козаки **вірно** служили своєму гетьману.
- Г) З такою **вірною**, розсудливою дружиною було немов безпечніше.

А	Б	В	Г
☐	☐	☐	☐

ТВОРЧІ ЗАВДАННЯ

7. Підберіть і запишіть антоніми до прикметників у поданих словосполученнях.

Сухий одяг, суха мова, сухий хліб.

Клас _____	Прізвище, ім'я _____	Дата _____	Варіант 2
------------	----------------------	------------	-----------

КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 6
(анкета головного героя і відповіді на запитання)

Рідна Україна. Світ природи (М. Рильський, Г. Тютюнник, М. Вінграновський)

Анкета головного героя — Василя Чепіжного.

1. Дані про героя (головний чи другорядний персонаж, з якого твору).
2. Ким є головний герой, його рід діяльності.
3. Портрет.
4. Риси характеру, вчинки героя.
5. Ставлення до героя інших персонажів твору. Чим воно зумовлене?
6. Ваше ставлення до персонажа.

Клас _____	Прізвище, ім'я _____	Дата _____	Варіант 2
------------	----------------------	------------	-----------

ЗАВДАННЯ НА ВСТАНОВЛЕННЯ ВІДПОВІДНОСТІ

7. Установіть відповідність між назвами творів і цитатами з них.

А) «Олесеві зробилося сумно. Закортіло швидше туди, у село, де сніг плете навколо електричних ліхтарів густі рожеві сіті й привітно світяться вікна в хатках». Б) «Хто він такий в залатанім кожусі, В кожусі, а хапає дрижаки?..» В) «Він співав тихим старим голосом, і така дорога лежала за ним, що аж за Одесою і за Єгиптом виднілася кожна бадиліна». Г) «...хай мене благословлять крилом, щоб писалось слово журавлине журавлиним з вирію пером». Ґ) «Вона — це мати. Будь же сином, А не естетом...»	1 «Бабунин дощ»; 2 «Сіроманець»; 3 «Люби природу не як символ»; 4 «Дивак».

	А	Б	В	Г	Ґ
1					
2					
3					
4					

ВІДПОВІДІ НА ЗАПИТАННЯ

8. Який художній засіб використав М. Вінграновський у рядках із вірша «*Перша коліскова*», підкресліть його.

*В теплих снах ідуть в поля жита,
І зоря над ними йде висока.*

9. Дайте розгорнуту відповідь на запитання *Чому природу треба берегти?* Ілюструйте свою відповідь прикладами з вивчених творів.

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	3
-----------------	---

УКРАЇНСЬКА МОВА. КОНТРОЛЬНІ РОБОТИ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ

КОНТРОЛЬНА РОБОТА (тестові завдання) №1. Варіант 1. Повторення вивченого у початкових класах.....	7
КОНТРОЛЬНА РОБОТА (тестові завдання) № 1. Варіант 2. Повторення вивченого у початкових класах.....	9
КОНТРОЛЬНА РОБОТА (тестові завдання) № 2. Варіант 1. Відомості з синтаксису і пунктуації. Словосполучення, речення, головні й другорядні члени речення	11
КОНТРОЛЬНА РОБОТА (тестові завдання) № 2. Варіант 2. Відомості з синтаксису і пунктуації. Словосполучення, речення, головні й другорядні члени речення	13
КОНТРОЛЬНА РОБОТА (тестові завдання) № 3. Варіант 1. Відомості з синтаксису і пунктуації. Просте ускладнене речення	15
КОНТРОЛЬНА РОБОТА (тестові завдання) № 3. Варіант 2. Відомості з синтаксису і пунктуації. Просте ускладнене речення	17
КОНТРОЛЬНА РОБОТА (тестові завдання) № 4. Варіант 1. Відомості з синтаксису і пунктуації. Складне речення. Пряма мова. Діалог	19
КОНТРОЛЬНА РОБОТА (тестові завдання) № 4. Варіант 2. Відомості з синтаксису і пунктуації. Складне речення. Пряма мова. Діалог	21
КОНТРОЛЬНА РОБОТА (тестові завдання) № 5. Варіант 1. Фонетика. Графіка. Орфоепія. Орфографія	23
КОНТРОЛЬНА РОБОТА (тестові завдання) № 5. Варіант 2. Фонетика. Графіка. Орфоепія. Орфографія	25
КОНТРОЛЬНА РОБОТА (тестові завдання) № 6. Варіант 1. Вимова приголосних звуків.....	27
КОНТРОЛЬНА РОБОТА (тестові завдання) № 6. Варіант 2. Вимова приголосних звуків.....	29
КОНТРОЛЬНА РОБОТА (тестові завдання) № 7. Варіант 1. Фонетика. Графіка. Орфоепія. Орфографія	31
КОНТРОЛЬНА РОБОТА (тестові завдання) № 7. Варіант 2. Фонетика. Графіка. Орфоепія. Орфографія	33
КОНТРОЛЬНА РОБОТА (тестові завдання) № 8. Варіант 1. Лексикологія	35

КОНТРОЛЬНА РОБОТА (тестові завдання) № 8. Варіант 2.	
Лексикологія	37
КОНТРОЛЬНА РОБОТА (тестові завдання) № 9. Варіант 1.	
Будова слова. Орфографія	39
КОНТРОЛЬНА РОБОТА (тестові завдання) № 9. Варіант 2.	
Будова слова. Орфографія	41

УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА. КОНТРОЛЬНІ РОБОТИ ДЛЯ ПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ

КОНТРОЛЬНА РОБОТА (тестові завдання) № 1. Варіант 1.	
Вступ. Світ фантазії, мудрості (Міфи і легенди українців. Народні перекази).....	45
КОНТРОЛЬНА РОБОТА (тестові завдання) № 1. Варіант 2.	
Вступ. Світ фантазії, мудрості (Міфи і легенди українців. Народні перекази).....	47
КОНТРОЛЬНА РОБОТА (літературний диктант і відповіді на запитання) № 2.	
Варіант 1. Світ фантазії, мудрості (Народні казки)	49
КОНТРОЛЬНА РОБОТА (літературний диктант і відповіді на запитання) № 2.	
Варіант 2. Світ фантазії, мудрості (Народні казки)	51
КОНТРОЛЬНА РОБОТА (літературний диктант і відповіді на запитання) № 3.	
Варіант 1. Світ фантазії, мудрості (Літературні казки).....	53
КОНТРОЛЬНА РОБОТА (літературний диктант і відповіді на запитання) № 3.	
Варіант 2. Світ фантазії, мудрості (Літературні казки).....	55
КОНТРОЛЬНА РОБОТА (анкета головного героя і відповіді на запитання) № 4.	
Варіант 1. Світ фантазії та мудрості (Із народної мудрості. Л. Глібов).	
Історичне минуле нашого народу	57
КОНТРОЛЬНА РОБОТА (анкета головного героя і відповіді на запитання) № 4.	
Варіант 2. Світ фантазії та мудрості (Із народної мудрості. Л. Глібов).	
Історичне минуле нашого народу	59
КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 5	
Твір	61
КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 6. Варіант 1.	
(анкета головного героя і відповіді на запитання)	
Рідна Україна. Світ природи (М. Рильський, Г. Тютюнник, М. Вінграновський)	63
КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 6. Варіант 2.	
(анкета головного героя і відповіді на запитання)	
Рідна Україна. Світ природи (М. Рильський, Г. Тютюнник, М. Вінграновський)	65